

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Mittetulundusühing Ida-Virumaa Koolitus
Õppekavarühm Sotsiaaltöö ja nõustamine

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Mittetulundusühing Ida-Virumaa Koolitus
Veebilehe aadress	Mittetulundusühing Ida-Virumaa Koolitus
Kontaktisik koolitusasutuses	Galina Kreintzberg
Hindamiskomisjon	Stina Siem - Stinal on pikaajaline töökogemus personalitöö, juhtimise ja kvaliteedijuhtimise alal, peamiselt sotsiaalvaldkonnas. Stina on olnud tegev EQUASS kvaliteedijuhtimissüsteemi konsultandina. Ta on pikka aega töötanud Tallinna Tugikeskuses Juks personali-, kvaliteedi- ja arendusjuhina. Läbi ettevõtte OÜ HQR Konsult pakub ta ka konsultandi ja sisehindamise mentori teenust. Alates 2022. aasta sügisest töötab Stina Haapsalu Kutsehariduskeskuse arendusdirektorina. Stina on aktiivselt osalenud kutsehariduse sotsiaalvaldkonna õppekavade kvaliteedihindamises ning viimased 3 aastat olnud sama valdkonna hindamiskomisjoni ka täienduskoolituse õppekavade ja õppe läbiviimise hindamises. Madli Mikli - Madli on omandanud eripedagoog-nõustaja magistrikraadi Tallinna Ülikoolist, samuti on ta läbinud perelepitaja koolituse ning mitmeid pedagoogika valdkonna koolitusi. Madli töötab Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukoolis terapeudi ja tugiteenuste juhina ning on SKA koostööpartneriks riikliku perelepitusteenuse osutajana.
Hindamiskoordinaator	Kai Hermann
Hindamisperiood	31.07-06.10.2023
Valimi õppekavad	Tugiisiku koolitus koos esmaabiandja väljaõppega

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma Sotsiaaltöö ja nõustamine analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	8
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.

- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt **HAKA juhendis** sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga kvaliteedihindamise aja ja hindamiskomisjoni koosseisu 01.08.2023.

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 23.08.2023.

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele: asutuse eneseanalüüs oli pikk ja põhjalik, kohati küll keeruline lugeda, kuna kalduti kriteeriumi teemast kõrvale. Komisjon tänab asutust esitatud tõendite eest.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 06.09.2023.

HAKA saatis esmase hindamisaruande asutusele 22.09.2023.

Asutus saatis oma kommentaarid HAKAle 27.09.2023.

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 04.10.2023.

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- Täiendkoolitusasutuse eneseanalüüs ja esitatud dokumendid
- Täiendkoolitusasutuse koduleht
- Õppekava dokument "Tugiisik" (alla laetud asutuse veebilehelt 22.08.2023)
- Veebivestluse protokoll 06.09.2023
- Kutsestandard: Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4
- Täiendkoolitusasutuse kvaliteedi tagamise alused

Õppekavarühma *Sotsiaaltöö ja nõustamine* analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatformil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Kvaliteedi tagamise aluste dokumendist selgub, et õppekavade koostamisel lähtutakse täiskasvanute koolituse seadusest, täienduskoolituse standardist ning Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt heaks kiidetud juhendmaterjalist. Õppekava koostamisel lähtutakse konkreetse sihtgrupi vajadustest ning iga koolitus on oma olemuselt praktilise suunitlusega, eesmärgiks aidata sihtgrupil saavutada püstitatud õppe eesmärgid ja õpiväljundid. Kui täienduskoolituse eesmärk on anda koolitusel osalejale õigus mõnes valdkonnas tegutsemiseks või ettevalmistus mõne kutse taotlemiseks, siis õppe sisu, õpiväljundid ja nende saavutamise hindamine arvestab õigusaktides ja kutsestandardites sätestatud nõuetega.

Vastavalt asutuse esitatud eneseanalüüsile vaadatakse õppekavasid regulaarselt üle ja ajakohastatakse, et tagada vastavus õigusaktides kehtestatud nõuetele ning õppijate ja tööandjate vajadustega. Õppekavade koostamisel kaasatakse tööandjaid, koolitajaid, õppijaid ning oma ala eksperte. Õppekava vaadatakse üle enne iga koolituse algust ning ka vastavalt vajadusele. Näiteks kui toimuvad muutused seadusandluses ning vastavalt õppijate tagasisidele. Õppekava arendamisel arvestatakse turu vajadustega, kutsestandardite muudatustega, soovitud, õppijate tagasisidega. Näiteks on õppekavasse lisatud rahvuskaitsese saanud isikute teema, tervises seisundi jälgimine, seksuaalkäitumine, abivahendite kasutamine.

Tugiisiku koolituse õppekava aluseks on Sotsiaalhoolekande seadus, Lastekaitse seadus ja kutsestandard Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4 kohustuslikud kompetentsid ja spetsialiseerumised: B.2.8 - B.2.13 Tervise- ja tööministri 22.11.2018. a määrus nr 50 „Töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikme ja esmaabiandja koolituse ja täienduskoolituse kord täienduskoolitusasutuses" § 3.

Tugiisiku koolituse õppekava alusel on läbi viidud koolitusi kolm-viis korda aastas nii vene kui eesti keeles. Vestlusel selgus, et tugiisiku koolitusi on läbi viidud 6-7 aastat.

Vastavalt eneseanalüüsile võetakse õppekavade koostamisel arvesse ning analüüsitakse OSKA raporteid, kutsestandardeid, võimalikke seadusemuudatusi ning osapoolte tagasisidet ja vajadust õppekava järele. Tehakse koostööd nii kohaliku omavalitsustega, Sotsiaalkindlustusameti kui ka teiste sotsiaalasutustega, tugikeskustega, ettevõtetega. Koostöö raames saadakse ülevaade, milliseid koolitusi vajatakse. Vajadusel töötatakse õppekava välja ka siis, kui mõnel asutustel on tekkinud vajadus konkreetsete spetsialistide järele. Seda kinnitavad koolitusasutuse esindajad ka vestluse raames.

Koolituste info on potentsiaalsetele õppijatele kodulehel kättesaadav ning ülevaatlik.

Tugevused

1) Tehakse koostööd nii kohaliku omavalitsustega, Sotsiaalkindlustusameti kui ka teiste sotsiaalasutustega, tugikeskustega, ettevõtetega. Koostöö raames saadakse ülevaade, milliseid koolitusi vajatakse. Vajadusel töötatakse õppekava välja ka siis, kui mõnel asutustel on tekkinud vajadus konkreetsete spetsialistide järele.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Kodulehel on välja toodud õpingute alustamise tingimused. Tugiisiku õppekava puhul peab õppija olema vähemalt keskharidusega täiskasvanu, kes soovib omandada tugiisiku väljaõpet. Koolitatavad peavad valdama eesti keelt vähemalt B1, ning võõrkeelt A1 tasemel, omama elementaarset arvuti kasutamise oskust. Eelnev kogemus või ettevalmistus tugiisikuna ei ole nõutud. Koolituse sihtgrupp on isikud, kellel on valmisolek ja soov hakata tööle tugiisikuna lapse, erivajadusega isiku (abivajadusega lapse), toimetulekuraskustes isiku või/ja peredega, väärkoheldud isikuga või sõltuvushäiretega isiku, rahvusvahelise kaitse saajaga. Samas ei ole õppekavas mainitud, et õppija peab vastama Sotsiaalhoolekande seaduse § 25 lõike 2 punktis 1 ja Lastekaitse seaduse § 20 esitatule ehk ei tohi olla sissekannet karistusregistris. Komisjon soovib ka need õpingute alustamise tingimustes välja tuua.

Tugiisiku õppekava koostamise aluseks on Kutsestandard Sotsiaal- ja tervishoiu valdkonna spetsialist, tase 4 kohustuslikud kompetentsid ja spetsialiseerumised: B.2.8 - B.2.13 Tervise- ja

tööministeri 22.11.2018. a määrus nr 50 „Töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikme ja esmaabiandja koolituse ja täienduskoolituse kord täienduskoolitusasutuses" § 3.

Koolituse eesmärgiks on vastavalt õppekavale kompetentsete kaasaegsete teadmiste ja oskuste omandamine (vastavalt professionaalsetele standarditele) lapsele ja noorukile turvalise ja toetava keskkonna loomiseks lapse ja nooruki arengu tagamisel, samuti piiratud võimalustega (erivajadusega) või abivajava isiku elukvaliteedi parandamiseks. Koolitus annab teadmised, oskused tugiisikuna tööks. Koolituse eesmärgiks on spetsialisti ettevalmistamine, kes toetab ja võimestab iseseisvat toimetulekut, kui klient vajab sotsiaalsete, psühholoogiliste, tervislike, majanduslike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel, õiguste teostamisel, kaitsel olulisel määral kõrvalabi.

Koolituse maht on 290 akadeemilist tundi, millest:

- 142 akadeemilist tundi - teoreetiline õpe
- 16 akadeemilist tundi - esmaabi koolitus
- 80 akadeemilist tundi - juhendatav praktika
- 50 akadeemilist tundi - iseseisev õpe
- 2 akadeemilist tundi - lõpueksam

Õppekavas on õpiväljundites kirjeldatud, et koolituse lõpuks mõistab õppija rahvusvahelise kaitse saajaga tegelemise eripära ja toetab klienti kultuuriliste eripäradega toimetulekul ja uues elukeskkonnas kohanemisel ning toetab klienti vajalike teenuste saamisel, asjaajamise korraldamisel. Samuti tunneb eelarve planeerimise aluseid ja suudab juhendada klienti eelarve koostamisel ning jälgimisel. Õppekavas välja toodud õppesisus ei ole kajastatud rahvusvahelise kaitse saajaga seotud teemasid, samuti ka eelarve planeerimise aluseid. Komisjon soovib ka need teemad õppe sisus kajastada.

Koolitusasutuse esindajate sõnul antakse õppijatele valdkonnast tervikuna ülevaate. Kutse taotlemisel valivad õppijad ise spetsialiseerumise suuna. Samuti saab õppija praktika ajal kindlale suunale keskenduda. Koolituse alguses selgub, millele õppijate soovil rohkem rõhku panna ning mis fookusega grupp on. Üritatakse katta maksimaalselt konkreetse grupi vajadusi.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õpingute alustamise tingimustes ei ole välja toodud, et õppija peab vastama Sotsiaalhoolekande seaduse § 25 lõike 2 punktis 1 ja Lastekaitse seaduse § 20 esitatule ehk ei tohi olla sissekannet karistusregistris. Komisjon soovib ka need õpingute alustamise tingimustes välja tuua.
- 2) Õppekavas välja toodud õppesisus ei ole kajastatud rahvusvahelise kaitse saajaga seotud teemasid, samuti ka eelarve planeerimise aluseid. Komisjon soovib ka need teemad õppe sisus kajastada.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Õppekavade koostamisel võetakse arvesse ning analüüsitakse OSKA raporteid, kutsestandardeid, võimalikke seadusemuudatusi ning osapoolte tagasisidet ja vajadust õppekava järele. Tehakse koostööd nii kohaliku omavalitsustega, Sotsiaalkindlustusametiga kui ka teiste sotsiaalasutustega, tugikeskustega, ettevõtetega.

Koolituse sihtgrupp on isikud, kellel on valmisolek ja soov hakata tööle tugisikuna lapse, erivajadusega isiku (abivajadusega lapse) toimetulekuraskustes isiku või/ja peredega, väärkoheldud isikuga või sõltuvushäiretega isiku, rahvusvahelise kaitse saajaga. Samas ei ole õppekavas mainitud, et õppija peab vastama Sotsiaalhoolekande seaduse § 25 lõike 2 punktis 1 ja Lastekaitseseaduse § 20 esitatule ehk ei tohi olla sissekannet karistusregistris. Komisjon soovib ka need õpingute alustamise tingimustes välja tuua.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded on täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: *Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.*

ANALÜÜS

Ida-Virumaa Koolituse tugisiku õppekava hinnates võib järeldada asutusega tehtud intervjuust ja esitatud eneseanalüüsist, et õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse suurel määral. Iga konkreetse koolituse raames arvestatakse õppurite taustaga, nende eesmärkidega antud koolituse osas ja nende valmisolekut vastu võtta erinevaid õppemetoodikaid.

Õppekava sätestab alustamise tingimusteks vähemalt keskhariduse olemasolu, ning eesti keele tasemeks vähemalt B1 taseme (asudes õppima eesti keelsesesse õpperühma) ning võõrkeele taseme A1, samuti peab tulevane õppur omama elementaarset arvuti kasutamise oskust. Tingimuste eelkontroll toimub infopäeval ja koolitusele tulijatega vesteldes.

Vestlusel selgus, et õppima satuvad väga erineva taustaga inimesed, näiteks juba valdkonnas töötavad või valdkonda siseneda soovijad, koostööpartnerite (asutuste) töötajad ning Töötukassa poolt suunatud inimesed.

Osadel õppima asujatel pole päris täpset ettekujutust antud valdkonnast/erialast, koolituse alguses selgitatakse õppesisu ning räägitakse õppijate hirmud/ootused läbi. Sellest lähtuvalt arvestatakse koolitusgruppide komplekteerimisel ning räägitakse nendest ka koolitajatega läbi.

Õppeprotsess algab infopäevaga, kus osalevad koolitajad ja õppurid ning kus selgitatakse välja õppurite taust ja ootused, mille põhjal algavat koolitust kohendatakse just konkreetsetele õppijatele võimalikult sobivaks. Õppijatel on võimalik teha muudatusettepanekuid kogu koolituse vältel. Samuti

tutvustatakse õppijatele hindamiskriteeriume ja seda, kuidas saab toimuma tagasiside nende õppeprotsessile.

Vestlusel selgus, et koolitusasutus lähtub gruppide kokkupanekul ühesugusest ettevalmistusest ja õpivõimekustest ning see tagab võimaluse arvestada õppijate ettevalmistuse ja soovidega suurel määral.

Koolitusasutus kirjeldas vestlusel ja eneseanalüüsis, et üldjuhul on õppima asuja motiveeritud ja juhul, kui mõni õppur vajab rohkem juhendamist, tagab selle lisaabi võimaluse gruppide väiksus. See annab võimaluse väga individuaalseks lähenemiseks igale õppijale.

Tugevused

1) Õppijad on õppeprotsessi kaasatud suurel määral. Väikesed õppegrupid annavad võimaluse läheneda õppijatele individuaalselt.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisi, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Lähtudes asutusega läbi viidud intervjuust ja eneseanalüüsist teevad koolitajad omavahel pidevat koostööd ja tagasisidestavad koolituse protsessi samuti kohandavad meetodikaid, et ühtlustada õppeprotsessi ja vältida kordusi ning lünki. Asutuse eneseanalüüsist ja intervjuust võib järeldada, et MTÜ Ida-Virumaa Koolituse koolitajad on tugiisiku õppekavaga kui tervikuga kursis ning arvestavad oma ainet lugedes ja ette valmistades sellega, et nad on osa tervikust. Koolitajad teevad omavahel koostööd jooksvalt ja asutuse poolt korraldatud ühistel ettevõtmistel nagu suve- ja talvekool saavutamaks parimat kvaliteeti. Nad on teadlikud oma rollist ja vastutusest selle üle, et koolitus lõppeks õppijale oodatava (positiivse) tulemusega, ning tegutsevad sellele vastavalt.

Õppemeetodid, mida koolitajad kasutavad on loeng, seminar, grupitöö, praktilised harjutused ja iseseisev töö, dokumentaalfilmide vaatamine, analüüsi koostamine, situatsiooniprobleemide lahendamine, analüüs ja arutelu rühmas.

Õppemeetodid on asjakohased, arvestatakse eri õppegruppide tausta sealhulgas näiteks vanust, et kasutada just sellele sihtgrupile sobivat meetodikat ja tagasisidestamist.

Eesmärkide saavutamiseks kasutatakse erinevaid lähenemisviise ja suur rõhk on juhtumianalüüsil ehk praktilistel näidatel ja nende analüüsimisel. Vaadatakse temaatilisi dokumentaalfilme, millele järgnevad arutelud.

Õpiväljundite saavutamisel pannakse suurt rõhku konkreetse grupi huvile ja eesmärgile, pühendudes ennekõike grupi valitud suunale.

Õppekaval on õpiväljundeid 15. Asutus on lähtunud nende reastamisel kutsestandardist.

Koolituse õppekavas eraldi spetsialiseerumist ei ole välja toodud. Spetsialiseerumine toimub pigem koolitusgrupi kaupa, koondades kokku sarnase eesmärgiga õppijaid.

Koolituse läbija saab võimaluse minna kutseeksamile, sellest tulenevalt on koostatud ka õppesisu ja õpiväljundid.

Õpiväljundite hindamine toimub eneseanalüüsist lähtuvalt kujundava hindamise kaudu, mis koosneb loengutes aktiivses osalemises, situatsioonide lahendamisest, grupi- ja paaritöödest, rollimängudest ja auditoorsest arutelust. Hinnatakse aktiivset osalemist.

5. **Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.**

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Asutuse kodulehel olevas õppekavas on lõpetamise tingimused kirjeldatud kahel korral. Üks neist kirjeldab testi olemust, teine kirjeldus sisaldab ka esmaabikoolituse läbimise nõuet, nõuet sooritada praktika ning auditoorsetest loengutes osalemise nõuet.

Koolitust on võimalik lõpetada nii tunnistusega (eeldusel, et kõik lõpetamise kriteeriumid on täidetud), kui ka tõendiga (juhul kui mõni kriteerium jääb täitmata), sel juhul saab õppija tõendi positiivselt sooritatud valdkondade kohta.

Asutuse eneseanalüüsist selgus, et õppijale antakse tagasisidet jooksvalt, kogu õpiaja vältel. Kuna grupid on väikesed, siis on koolitajatel ressursi seda teha.

Õppekavas ei ole välja toodud, millisel määral (protsentuaalselt) peaks olema kursuse lõpus sooritatav kirjalik test sooritatud ehk milline on lävend positiivseks soorituseks.

Lävendi olemasolu annab õppijale tagasisidet koolituse omandamise kohta ja võimaldab koolitajal olla kindel, et eksami sooritaja on omandanud koolitusel õpitava, tugiisikuna tööle asumiseks vajalikul määral.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1) Hetkel ei ole asutuse kodulehel hindamiskriteeriumite blokk ühtne ja puudu on eksami positiivseks sooritamiseks vajalik lävend. Asutuse kodulehel olevas õppekavas on lõpetamise tingimused kirjeldatud kahel korral. Üks neist kirjeldab testi olemust, teine kirjeldus sisaldab ka esmaabikoolituse läbimise nõuet, nõuet sooritada praktika ning auditoorsetest loengutes osalemise nõuet.

Komisjon soovib kodulehel luua ühtne blokk hindamiskriteeriumitega, tuua välja ka kirjaliku testi lävend.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Vastavalt kvaliteedi tagamise alustes kirjeldatud tagasiside kogumise korrale täidavad osalejad paberil anonüümse tagasisidelehe, kus hindavad koolituse sisu ja korraldust ning teevad ka ettepanekuid koolituse täiustamiseks. Koolituse lõppedes räägib koolituse läbiviija võimalusel suuliselt kõigi osalejatega või fookusgrupiga koolituse eesmärkide saavutamisest, koolituse korraldusest ja praktikast, et tõsta koolitusprogrammide ja koolituse korralduse tulemuslikkust. Tagasisidelehed saadetakse tagasiside saamiseks õppejuhtidele ja õpetajatele. Koolitusjuhid ja koolitusjuht analüüsivad saadud tagasisidet ning vajadusel muudavad koolituse sisu, täiendavad korraldust või räägivad koolitajaga. Kui tagasiside õpetajalt on mitu sessiooni järjest kehv, kaalutakse asendusõpetaja leidmist. Enne koolituse lõppu küsitakse osalejatelt ka seda, mil määral on nad omandanud koolituse eesmärgiks olnud teadmised ja oskused ning kas praktika eesmärgid on saavutatud. Koolitaja annab õpilasele tagasisidet õppetöö kohta individuaalselt. Kui koolitus sisaldab praktikat, annab praktikajuht pärast praktika läbimist suulise ja/või kirjaliku tagasiside.

Vastavalt eneseanalüüsile kogutakse ka koolituse toimumise ajal jooksvalt tagasisidet nii õppe sisu kui õpetajate kohta.

Olulisel kohal on koolituse lõpus nii öelda lõpuring, kus küsitakse tagasisidet individuaalsete eesmärkide täitumise kohta. Tagasisidet küsitakse ka praktikaasutustelt, nii õppijate, kui ka nende koolitusel omandatud teadmiste kohta.

Tugevused

1) Õppijate tagasiside suur määr ja sellega arvestamine iga koolituse läbiviimisel.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Tugiisiku õppekava õppijad on kaasatud õppekava kujundamisse. Õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

Õppijad teavad lõpetamise tingimusi ja saavad pidevat tagasisidet oma õppeprotsessile nii lektoritelt, kui ka praktikajuhenditel, samuti on neil võimalus anda tagasisidet õppekorralduse, sisu jne kohta jooksvalt, seda ka anonüümsust võimaldaval moel.

Ida-Virumaa Koolituse koolitajad on tugiisiku õppekavaga kui tervikuga kursis ning arvestavad oma ainet lugedes ja ette valmistades sellega, et nad on osa tervikust. Koolitajad teevad omavahel koostööd jooksvalt ja asutuse poolt korraldatud ühistel ettevõtmistel nagu suve- ja talvekool saavutamaks parimat kvaliteeti. Nad on teadlikud oma rollist ja vastutusest selle üle, et koolitus lõppeks õppijale oodatava (positiivse) tulemusega ning tegutsevad sellele vastavalt.

Õppekava(de)s on kirjas koolituse lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid nii nagu täienduskoolituse standard seda ette näeb.

Nende kasutatavad õppemeetodid on asjakohased, need toetavad õppija õpiväljundite saavutamist ja on kooskõlas ka hilisema hindamisega. Koolitaja on kursis erinevate õppemeetoditega ning oskab vajadusel põhjendada, miks ta on valinud just need.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on täidetud

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Kvaliteedi tagamise aluste dokumendist selgub, et koolitajad omavad kõik erialast haridust ja/või omavad töökogemust õpetataval erialal. Soovitavalt omavad asutuse koolitajad täiskasvanute koolitaja kutset ning täiskasvanute koolitamise kogemust. Koolitajate kompetentse hinnatakse nende kvalifikatsiooni ja töökogemuse alusel, mis toimub vestluse ning tunnistuste/tõenditega tutvumise käigus ning koolitajate töö tulemust hinnatakse koolituse järgselt osalejate suulise ja kirjaliku tagasiside põhjal. Vajadusel tehakse koolitajatele parandusettepanekuid ning pakutakse täiendusõppe võimalust.

Asutuse eneseanalüüsist selgub, et kõik koolitajad valitakse põhimõttel, et tegemist oleks praktikute, spetsialistide ja valdkonna asjatundjatega.

Asutuse kodulehel olev info koolitajate kohta on olemas ebaühtlaselt, näiteks ei ole kõikide koolitajate kvalifikatsioon märgitud, samuti ei selgu kas kõikidel koolitajatel on olemas täiskasvanud koolitaja kompetentsid ning mis valdkonnas ja koolitusel iga koolitaja õpetab. Asutuse kodulehel olevast Tugiisiku õppekavas on koolitajate kvalifikatsiooninõuded kirjeldatud ning koolitajad nimeliselt ja kirjeldustega õppekavasse lingitud. Komisjon soovib lisada iga koolitaja juurde, mis valdkonnas ja õppekaval ta õpetab.

Vestlusel selgus, et õppekava koolitajate tuumik on väike, teised koolitajad töötavad käsunduslepinguga. Õppijad saavad koolitajate nimed enne kui grupp avatakse, infopäeval. Koolitajate koosseis sõltub ka grupi fookusest.

Koolitajate kompetentsust täiskasvanute koolitamisel hinnatakse pidevalt ka õppijatelt saadava tagasiside põhjal.

Tugiisiku õppes on oluline koht praktil. Praktikajuhendajate sobivus selgitatakse vestluse käigus ja tegemist on oma ala spetsialistidega. Komisjon soovib kirjeldada õppekavas ka nõuded praktikajuhendajatele.

Arenguvõimalused

- 1) Asutuse kodulehel olev info koolitajate kohta on olemas ebaühtlaselt, näiteks ei ole kõikide koolitajate kvalifikatsioon märgitud, samuti ei selgu kas kõikidel koolitajatel on olemas täiskasvanud koolitaja kompetentsid ning mis valdkonnas ja koolitusel iga koolitaja õpetab. Komisjon soovib lisada iga koolitaja juurde, mis valdkonnas ja õppekaval ta õpetab.
- 2) Tugiisiku õppes on oluline koht praktil. Praktikajuhendajate sobivus selgitatakse vestluse käigus ja tegemist on oma ala spetsialistidega. Komisjon soovib kirjeldada õppekavas ka nõuded praktikajuhendajatele.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Asutuse eneseanalüüsist selgub, et kõik koolitajad valitakse põhimõttel, et tegemist oleks praktikute, spetsialistide ja valdkonna asjatundjatega.

Asutuse kodulehel olev info koolitajate kohta on olemas ebaühtlaselt. Asutuse kodulehel olevast Tugiisiku õppekavast ei selgu, kes täpselt antud koolitusel koolitajateks on. Seega soovib komisjon välja tuua ka kodulehel, kes on antud õppekaval koolitajateks. Tugiisiku õppes on oluline koht praktilal. Praktikajuhendajate sobivus selgitatakse vestluse käigus ja tegemist on oma ala spetsialistidega. Komisjon soovib kirjeldada õppekavas ka nõuded praktikajuhendajatele.

KOOLITAJAD: Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

Koolitusasutuse ruumid vastavad tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele. Ruumid on kaasaegsed ja võimalus on kasutada kaasaegseid õppemethodikaid toetavaid vahendeid.

Koolitusruumides on tänapäevased tingimused, et rahuldada õppijate baasvajadusi. Hetkel ei ole koolitusruumidele ligipääsu ratastooliga liikuvatel inimestel. Vestlusel selgus, et vajadusel renditakse sellised ruumid koostööpartneritelt.

Vajadusel on võimalik kasutusele võtta e-õppe keskkond Zoom. Veebikeskkonna kasutamiseks on asutusel olemas õppijatele tehniline tugi. Õppekavas on kirjeldatud ka Zoomi kasutamiseks vajalikud tehnilised vahendid.

Arenguvõimalused

- 1) Hetkel ei ole koolitusruumidele ligipääsu ratastooliga liiklejatel. Komisjon soovib tagada koolitusruumidele võimalusel juurdepääs ka ratastooliga.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Koolitusasutuse koolitusruumid vastavad hetkel kehtivatele riiklikult sätestatud nõuetele. Ruumides on tagatud õppimist soodustavad võimalused ja vahendid.

Asutusel on valmisolek pakkuda koolitust ka veebis, kasutades *Zoom* platvormi. Vajadusel tagatakse õppijatele selle seadistamiseks tehniline tugi.

Hetkel puudub asutusel enda koolitusruumides juurdepääs ratastooliga, kuid on võimalik koolitus üle viia rendipinnale, kus selline võimalus olemas on.

RESSURSID: Nõuded on täidetud